RETTENS KENDELSE (Fjerde Afdeling)
13. juni 1997 *

I sag T-13/96,

TEAM Srl, Rom,

Centralne Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Kolejowego (Kolprojekt), et selskab efter polsk ret, Warszawa,

ved advokaterne Antonio Tizzano og Gian Michele Roberti, Napoli, 36, place du Grand Sablon, Bruxelles,

sagsøgere,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Marie-José Jonczy og Lucio Gussetti, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

* Processprog: italiensk.

angående en påstand dels om annullation af Kommissionens afgørelse, indeholdt i en skrivelse af 16. november 1995 fra kontorchefen i kontor 2 (»Polen og de Baltiske Lande«) i Direktorat B (»Forbindelser med Landene i Centraleuropa«) under Generaldirektorat IA (Eksterne Forbindelser: Europa og de Nye Uafhængige Stater, den Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik, Kommissionens Delegationer) om annullation af udbuddet vedrørende »Feasibility Study for the modernisation of railway junction in Warsaw, on the E-20 line« og den efterfølgende udbudsbekendtgørelse af 4. december 1995 vedrørende »Modernisation of the Warsaw railway node on the E-20 TEN line Feasibility Study«, dels en påstand om erstatning af det tab, sagsøgerne har lidt som følge af Kommissionens handlemåde,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne P. Lindh og J.D. Cooke,

justitssekretær: H. Jung,

afsagt følgende

Kendelse

Sagens faktiske omstændigheder

1 Sagsøgerne, TEAM Srl og Centralne Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Kolejowego (Kolprojekt), er henholdsvis et italiensk selskab, som driver rådgivende ingeniørvirksomhed i forbindelse med opførelse, administration og vedlige-

holdelse af bygge- og anlægsarbejder, og et polsk, offentligt ejet selskab, der har til formål at udføre rådgivende ingeniørvirksomhed i jernbanesektoren.

2 PHARE-programmet, som er indført på grundlag af Rådets forordning (EØF) nr. 3906/89 af 18. december 1989 om økonomisk bistand til Republikken Ungarn og Folkerepublikken Polen (EFT L 375, s. 11, herefter »forordning nr. 3906/89«), som ændret ved Rådets forordninger (EØF) nr. 2698/90 af 17. september 1990 (EFT L 257, s. 1), (EØF) nr. 3800/91 af 23. december 1991 (EFT L 357, s. 10), (EØF) nr. 2334/92 af 7. august 1992 (EFT L 227, s. 1), (EØF) nr. 1764/93 af 30. juni 1993 (EFT L 162, s. 1) og (EØF) nr. 1366/95 af 12. juni 1995 (EFT L 133, s. 1) med henblik på at udvide den økonomiske bistand til også at omfatte andre lande i Central- og Østeuropa, udgør den ramme, hvori Det Europæiske Fællesskab kanaliserer den økonomiske bistand til foranstaltninger i landene i Central- og Østeuropa, der skal støtte den igangværende økonomiske og sociale reformproces i disse lande.

3 Den 13. juni 1995 offentliggjorde Kommissionen et begrænset udbud vedrørende udførelse af »a feasibility study« for moderniseringen af et jernbaneknudepunkt i Warszawa på linje E-20. Opfordringen til at afgive bud blev bl.a. sendt til sagsøgerne. De oprettede et konsortium med henblik på sammen at tage del i udbudsproceduren og afgav bud.

4 Ved telefax af 16. november 1995 fra chefen for kontor 2 (»Polen og de Baltiske Lande«) i Direktorat B (»Forbindelser med Landene i Centraleuropa«) under Generaldirektorat IA (Eksterne Forbindelser: Europa og de Nye Uafhængige Stater, den Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik, Kommissionens Delegationer) (herefter »kontor IA. B.2«) meddelte Kommissionen de virksomheder, der havde afgivet bud, at det nævnte udbud var blevet annulleret (herefter »den anfægtede afgørelse«).

5 Den 4. december 1995 offentliggjorde Kommissionen »på vegne af den polske regering« et nyt begrænset udbud vedrørende udførelse af »a feasibility study« for moderniseringen af jernbaneknudepunktet i Warszawa på linie E-20 TEN (herefter »det omtvistede udbud«).

6 Ved telefax af 21. december 1995 meddelte chefen for kontor IA. B.2, at Kommissionen, efter at en række virksomheder, som havde afgivet bud, havde fremsat spørgsmål og bemærkninger vedrørende manglen på klarhed i udbudsbetingelserne, ville afklare spørgsmålene med de polske myndigheder med henblik på i løbet af januar måned at fastsætte mere præcise udbudsbetingelser samt en ny frist for afgivelse af bud. Det blev i telefaxen præciseret, at afgivelsen af bud i mellemtiden var sat i bero og fristen udsat.

Parternes påstande og retsforhandlinger

7 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 26. januar 1996 har sagsøgerne anlagt nærværende sag og nedlagt følgende påstande:

— Kommissionens afgørelse i skrivelsen af 16. november 1995 fra chefen for kontor IA. B.2 samt det nye udbud af 4. december 1995 annulleres.

— Der tilkendes sagsøgerne erstatning for det tab, de har lidt.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

8 Ved telefax af 28. maj 1996 anmodede Ministeriet for Transport og Søfart i Republikken Polen Kommissionen om at tage »the feasibility study« vedrørende jernbaneknudepunktet i Warszawa ud af programmet PHARE PL 9406 og sætte nogle andre presserende jernbaneprojekter i stedet. Ministeriet gjorde gældende, at afgivelsen af bud havde været sat i bero i flere måneder, og at »the feasibility study« ikke kunne gennemføres. Det henviste også til ydre faktorer i forbindelse med den planlagte modernisering af jernbaneknudepunktet, navnlig forbedringen af jernbanelinje E-20 på strækningen Warszawa-Terespol, og til nye, højere prioriterede forhåndsinvesteringer på linje E-65 (strækningen Warszawa-Gdynia, korridor Kreta VI).

9 Vicegeneraldirektøren for GD IA meddelte ved skrivelse af 3. juni 1996 det polske ministerium, at Kommissionen havde imødekommet anmodningen. Han anførte, at Kommissionen, da der ikke længere var grund til at fortsætte udbudsproceduren vedrørende »the feasibility study«, havde besluttet at annullere hele proceduren i henhold til artikel 23, stk. 2, litra d), i »General Regulations for tenders and the award of service contracts« (generelle bestemmelser om afgivelse af bud og indgåelse af aftaler om tjenesteydelser, herefter »de generelle bestemmelser«).

10 Ved skrivelse af samme dato underrettede direktøren for Direktorat B i GD IA (herefter »Direktorat IA. B«) sagsøgerne om det polske ministeriums anmodning samt om Kommissionens efterfølgende beslutning om at annullere hele udbudsproceduren i henhold til artikel 23, stk. 2, litra d), i de generelle bestemmelser.

11 Ved processkrift indgået til Rettens Justitskontor den 10. juni 1996 (herefter »processkrift af 10. juni 1996«) fremsatte Kommissionen en formalitetsindsigelse, idet den nedlagde følgende påstande:

— at det blev fastslået, at det var ufornødent at træffe afgørelse vedrørende annullationssøgsmålet

— at erstatningssøgsmålet blev afvist, subsidiært, at Kommissionen blev frifundet

— at sagsøgerne blev tilpligtet at betale omkostningerne vedrørende erstatningssøgsmålet.

12 I bemærkningerne til påstanden om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse, og til formalitetsindsigelsen har sagsøgerne nedlagt følgende påstande:

— at påstanden om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse, forkastes, subsidiært at den henskydes til afgørelse i forbindelse med sagens realitet

— at Kommissionen tilpligtes at betale omkostningerne vedrørende annullationssøgsmålet, såfremt påstanden om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse herom, tages til følge

— at erstatningssøgsmålet antages til realitetsbehandling.

13 Den 5. maj 1997 anmodede Retten i form af en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse Kommissionen om at fremlægge skrivelsen af 28. maj 1996 fra Ministeriet for Transport og Søfart i Republikken Polen og skrivelsen af 3. juni 1996 fra vicegeneraldirektøren for GD IA, og den anmodede sagsøgerne om at indlevere skrivelsen af 3. juni 1996 fra direktøren for Direktorat IA. B. Parterne har indleveret de skrivelser, de blev anmodet om at indlevere, henholdsvis den 14. og den 12. maj 1997.

Retlige bemærkninger

14 Sagsøgerne har generelt gjort gældende, at processkriftet af 10. juni 1996 ikke er i overensstemmelse med reglerne, idet det både indeholder en påstand i henhold til procesreglementets artikel 114 om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse, som udelukkende vedrører påstanden om annullation, og et svarskrift, som kun vedrører påstanden om erstatning. På grundlag af procesreglementets artikel 46 og 114 gør de gældende, at en part ikke kan dele sit svarskrift op, idet han i samme dokument både nedlægger påstand om afvisning og om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse, for så vidt angår nogle af kravene i stævningen, og et forskriftsmæssigt svarskrift, for så vidt angår de andre krav.

15 Sagsøgernes argument kan ikke tiltrædes. Skønt processkriftet af 10. juni 1996 bærer overskriften »Påstand i henhold til processkriftets artikel 114 om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse, og svarskrift«, og der subsidiært nedlægges påstand om frifindelse, for så vidt angår påstanden om erstatning, fremgår det af processkriftet, at det skal fortolkes således, at Kommissionen nedlægger påstand om, at Retten uden at indlede behandlingen af sagens realitet tager stilling til påstanden om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse vedrørende påstanden om annullation, og at den med hensyn til påstanden om erstatning tager stilling til den formalitetsindsigelse, der er fremsat i processkriftet, jf. procesreglementets artikel 114.

16 I medfør af procesreglementets artikel 114, stk. 3, forhandles der, medmindre Retten bestemmer andet, mundtligt, når sagsøgte indgiver en begæring vedrørende et processuelt stridsspørgsmål til Retten. I den foreliggende sag finder Retten, at sagen er tilstrækkeligt oplyst i sagens akter, og at der derfor ikke er grund til at indlede mundtlig forhandling.

Påstanden om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse vedrørende påstanden om annullation

Parternes argumenter

17 Kommissionen har gjort gældende, at den efter skrivelsen af 28. maj 1996 fra Ministeriet for Transport og Søfart i Republikken Polen, hvori det anmodede om, at »the feasibility study«, som det omtvistede udbud drejede sig om, blev trukket tilbage, tog anmodningen til efterretning i medfør af artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 3906/89 og annullerede den igangværende udbudsprocedure i henhold til artikel 23, stk. 2, litra d), i de generelle bestemmelser.

18 Kommissionen har anført, at formålet med søgsmålet er administrativt at genskabe forholdene, som de var før den anfægtede afgørelse, for at sagsøgerne stadig kan få tildelt kontrakten vedrørende udførelse af »the feasibility study«. Da hele udbudsproceduren er blevet annulleret, er sagens genstand imidlertid i mellemtiden bortfaldet. Selv om sagsøgerne skulle få medhold, ville dommen ikke have nogen praktisk betydning, eftersom den ville bevirke en retablering af det, der allerede var foretaget i udbudsproceduren, som endeligt var annulleret og derfor ikke ville blive fortsat. Den kontraherende myndighed ville således ikke kunne undertegne nogen kontrakt.

19 Sagsøgerne har derfor ikke længere nogen retlig interesse i søgsmålet, hvorfor Retten efter Kommissionens opfattelse i medfør af procesreglementets artikel 114 bør fastslå, at det er ufornødent at træffe afgørelse vedrørende påstanden om annullation.

20 Sagsøgerne har nedlagt påstand om, at Retten forkaster påstanden om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse, subsidiært, at den henskyder den til afgørelse i forbindelse med sagens realitet.

21 Sagsøgerne har anført, at der er gået omkring et år fra det første udbud af 13. juni 1995 til skrivelsen fra det polske ministerium. Det udvalg, der skulle tage stilling til buddene, afsluttede vurderingen i juli 1995. I stedet for derefter at foretage tildeling af kontrakten i medfør af artikel 22, stk. 7, litra b), i de generelle bestemmelser, kastede Kommissionen sig ud i en række fuldstændig arbitrære, ubegrundede og forsømmelige handlinger for at undgå at foretage tildelingen.

22 Det fremgår af påstanden om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse, at det var disse forsinkelser, som fik det polske ministerium til at tage den omhandlede »feasibility study« ud af projekterne i forbindelse med PHARE-programmet. På grund af Kommissionens handlemåde kunne sagsøgerne således ikke længere håbe på, at Kommissionen ville rette op på de uregelmæssigheder og forsømmelser, den havde gjort sig skyldig i ved gennemførelsen af udbudsproceduren, og det eneste, de kunne gøre, var at henvende sig til Retten, for at den kunne beskytte deres interesser.

Rettens bemærkninger

23 Fællesskabet kanaliserer sin økonomiske bistand til foranstaltninger, der skal støtte den igangværende økonomiske og sociale reformproces i landene i Central- og Østeuropa gennem PHARE-programmet, som bygger på forordning nr. 3906/89.

24 Forordningens artikel 3, stk. 2, bestemmer følgende:

»Foranstaltningerne, der skal finansieres på grundlag af denne forordning, udvælges bl.a. under hensyn til modtagerlandenes præferencer og ønsker.«

25 Det fremgår endvidere af forordningens artikel 8, at bistanden forvaltes af Kommissionen.

26 Det er på denne baggrund, man skal se de to udbud af 13. juni og 4. december 1995 samt afgørelserne om at annullere dem.

27 Efter anlægget af nærværende sag har de polske myndigheder ved telefax af 28. maj 1996 anmodet om, at »the feasibility study«, som de to udbud drejede sig om, blev taget ud af PHARE PL 9406-programmet og afløst af andre presserende jernbaneprojekter. Som det fremgår af sagens akter, imødekom Kommissionen anmodningen i medfør af artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 3906/89, og annullerede derefter hele udbudsproceduren på grundlag af artikel 23, stk. 2, litra d), i de generelle bestemmelser, hvorefter en udbudsprocedure bl.a. kan annulleres, når exceptionelle omstændigheder gør det umuligt at fuldføre proceduren på normal vis.

28 Uden at det er nødvendigt at tage stilling til de faktiske omstændigheder, der gik forud for påstanden om, at det fastslås, at det er ufornødent at træffe afgørelse, fremgår det således, at »the feasibility study«, som de to udbud drejede sig om, ikke længere ville blive gennemført inden for rammerne af PHARE PL 9406-programmet. Følgelig er der ikke længere nogen kontrakt at tildele. En dom afsagt af Retten, hvorved den anfægtede afgørelse og det omtvistede udbud blev annulleret, ville derfor ikke kunne give anledning til foranstaltninger med henblik på opfyldelse af dommen i henhold til EF-traktatens artikel 176. Sagsøgerne har derfor ingen interesse i at opnå, at de annulleres.

29 Heraf følger, at det nu er ufornødent at træffe afgørelse vedrørende annullationspåstanden.

Påstanden om afvisning af påstanden om erstatning

30 Kommissionen har anført, at det — end ikke tilnærmelsesvis — i påstanden om erstatning angives, hvor stort et tab der er lidt. Påstanden er derfor ikke i overensstemmelse med procesreglementets artikel 44 og indebærer en tilsidesættelse af Kommissionens ret til kontradiktion. Påstanden må derfor afvises.

31 I medfør af procesreglementets artikel 114, stk. 4, træffer Retten afgørelse om formalitetsindsigelsen eller henskyder den til afgørelse i forbindelse med sagens realitet.

32 Under de omstændigheder, der foreligger i denne sag, bør behandlingen af sagens realitet fortsættes, før der træffes afgørelse vedrørende påstanden om afvisning af erstatningspåstanden.

Af disse grunde

bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling)

1) Det er ufornødent at træffe afgørelse vedrørende annullationspåstanden.

2) Påstanden om afvisning af erstatningspåstanden henskydes til afgørelse i forbindelse med sagens realitet.

3) Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

Således bestemt i Luxembourg den 13. juni 1997.

H. Jung

Justitssekretær

K. Lenaerts

Afdelingsformand